

Henry Obookiah, inboorling der Sandwichs-eilanden.

<https://hdl.handle.net/1874/355392>

sec.

18)

HENRY OBOOKIAH,

INBOORLING DER

SANDWICHS-EILANDEN.

[44]

HENRY GROSVENOR

ESQ.

SAVINGTONS-RIANDEEN

In de *Stille- of Zuidzee* ligt eene groep eilanden, die men de *Sandwichs-Eilanden* noemt, en het is op deze eilanden dat het Noord Amerikaansche Zendelinggenootschap voor omtrent twintig jaren eene missie heeft gevestigd.

De bevolking dier eilanden wordt op viermaal honderdduizend zielen berekend; en hoewel de beroemde kapitein *Cook* aldaar ongelukkig zijn leven gelaten heeft, gaf men steeds het gunstigste getuigenis van de inwoners, vooral ten aanzien van hunne gastvrijheid omtrent vreemde landen.

Het was dan ook onder de gunstigste uitzigten, dat de zending aldaar werd aangevangen en voortgezet.

In het jaar 1824 schreef de Heer *Ellis* deswegens: »De Koning en de Opperhoofden van al deze eilanden toonen zich zeer genegen tot de aanneming van de Christelijke godsdienst, daar zij zich met alle vlijt van de middelen bedienen

om in dezelve onderwezen te worden. Velen hunner hebben reeds aanmerkelijke vorderingen gemaakt in het lezen en schrijven; de dag des Heeren wordt door al de Opperhoofden en velen van het volk met naauwgezetheid gevierd." En het was vooral een zeer verblijdend berigt, dat in het jaar 1831 wegens deze zending gegeven werd: » Sedert eeuwen," dus schreef men, » zijn wel geene Zendelingen onder aangenamer voortteekenen tot hunnen arbeid ingegaan. Reeds bestaan groote gemeenten van twaalfduizend eilanders, welke geregeld onderwijs genieten. Voor zesentwintigduizend scholieren zijn niet minder dan vierhonderd veertig nationale helpers, wier verdere opleiding nog veel arbeids vereischt, en nog is er een aantal van meer dan honderdduizend dezer eilanders, die nog buiten het bereik onzer pogingen zijn, en die reeds vrijwillig hunne afgodsdienst vaarwel gezegd hebben, met reikhalzend verlangen naar de gelegenheid uitziende om onderwezen te worden."

Tot betere bereiking van het belangrijk doel, dacht het Genootschap goed eenige jongelingen van die eilanden naar Amerika te doen overkomen en onder bijzonder toezigt te nemen. Onder deze jongelingen was ook zeker *Henry Obookiah*, en het is van dezen dat wij nu eenige bijzonderheden wenschen mede te deelen.

Reeds in zijne jeugd waren de lotgevallen van

Obookiah belangrijk. Immers hij merkte dit zoo aan, als in het aanbiddelijk bestuur van Gods Voorzienigheid dienstbaar, om zich uit zijn vaderland te verwijderen en tot hooger bestemming opgeleid te worden.

Beide zijne ouders die te *Hawdi* woonden, werden voor zijne oogen gedood, bij gelegenheid van eenen oorlog die op dat eiland plaats had. Te vergeefs hadden zij zich eenige dagen verborgen in een hol, hetwelk zij eindelijk moesten verlaten bij gebrek aan voedsel. *Obookiah* hoopte zijnen kleinen broeder, toen drie maanden oud, te redden, doch werd achterhaald en het kind door de vervolgers aan een spies geregen.

Hijzelf gevangen, moest eenigen tijd de moordenaars van zijne ouders dienen. Zijn oom echter, die een Opperpriester was, zijn verblijf ontdekt hebbende, kocht hem vrij, en meende hem tot dienzelfden stand dien hij bekleedde op te leiden. Treffend beschrijft hijzelf de ontmoeting met zijn' oom, als eene weldadige verlossing uit deze harde dienst. Nog eens ontkwam hij een dergelijk gevaar, en nu verlangde hij, indien mogelijk, het eiland te verlaten, waartoe zich eerlang eene gunstige gelegenheid aanbood, door een schip van *New-York*.

Onder de Amerikaansche handelaren namelijk, welke dit eiland dikwijls bezoeken, bevond zich ook Kapitein *B.*, welke in 1809 daar aanlandde.

Door herhaalde betooningen van vriendschap, aan den Koning *Tamahamaah* bewezen, won hij geheellijk diens vertrouwen, zoodanig zelfs, dat deze toestemde, dat één van de jonge Prinsen hem tot *Amerika* zou vergezellen. Ook werden nog twee jongelieden van de lagere klasse aan boord ontvangen, om den jongen Prins op te passen. Toen echter de tijd van zijn vertrek daar was, weigerde men hem te laten vertrekken, dan onder zekere voorwaarden welke Kapitein *B.* niet konde aannemen.

De twee jongelieden, welke hem tot oppassers gegeven waren, intusschen verlangende om *Amerika* te zien, bleven aan boord, tot dat zij in den beginne van de lente in 1810 te *New-Haven* aanlandden. Een van hen werd *Hendrik*, de andere *Thomas* genoemd.

Kapitein *B.* nam *Hendrik Obookiah* in zijn huis, waar hij behandeld werd met die oplettendheid, welke zijne gesteldheid in een vreemd land vorderde. Na eenen korten tijd ten huize van den Heer *B.* gebleven te zijn, waar hij in de eerste grondbeginselen van het Christendom onderwezen is, werd hij bekend met de studenten van zeker collegie, die hem weenende vonden en vroegen, waarom hij weende? waarop hij antwoordde: „omdat niemand mij wil onderwijzen.” Toen nam een der jonge Heeren hem onder zijne bijzondere zorg, en zond hem ter

woon bij zijnen vader, den Eerw. Heer *Milts*, te *Torrington*.

Hier ontving *Hendrik* alles wat noodig was tot zijnen verderen voortgang in beschaving, en daar hij het studeren niet konde uithouden zonder nadeel zijner gezondheid, sleet hij een gedeelte van zijnen tijd in den arbeid.

Tot beschaving van zijnen geest, had men alles, wat men konde, toegebracht en zijne vorderingen waren genoegzaam, om diegenen welke hem onderrigting gegeven hadden te overtuigen, dat hun werk niet te vergeefs zoude zijn. Spoedig leerde hij spellen, en in weinige maanden was hij bekwaam om het Nieuwe Testament te lezen. Hij had ook groote vorderingen in het schrijven gemaakt, en men heeft opgemerkt, dat hij het Engelsch zoo schielijk leerde spreken als hij het leerde spellen.

Toen hij bekwaam werd zijne begrippen mede te deelen, poogde hij op deze wijze en in eene gebroekene taal zijne deelneming in het belang zijner landslieden uit te drukken: » O mijn arm volk van *Owyhee!* gij weet niets. Ik wenschte, dat gij wist, wat wij weten. Gij bidt een houten God aan; niet goed, gij zijt zeer slecht; o! o!» Op eenen anderen tijd hoorde men hem dit gebed doen: » Groote en eeuwige God! Gij hebt den hemel, de aarde en alles gemaakt! Ontferm U over mij. Laat mij den Bijbel ver-

staan; maak mij vroom! Groote God! heb genade met mijnen broeder *Thomas*, maak hem vroom en geef dat ons volk geen en steenen God meer diene."

Wanneer men hem vroeg, of hij niet naar *Owyhee* wilde terugkeeren, zoo zeide hij: »Ja wanneer ik genoeg weet."

Door het lezen, het verkeer en het hooren prediken, maakte hij groote vorderingen ter verkrijging van godsdienstige kennis.

De leer van het Evangelie ontving hij met eene verwonderlijke graagte, en zijn hart werd daardoor geheel vervuld. Getuige de navolgende uittreksels uit zijne brieven. In 1813 schreef hij aan eenen zijner vrienden: »Ik heb uwe beide brieven ontvangen, en daaruit de goede woorden vernomen, die mij toonen dat mijn hart nog koud is; o Heer! hoe lang zal ik nog in mijne zonden blijven? zult Gij mijne stille bede verhooren? Ik geloof zeker, mijn vriend! dat uwe gebeden voor de arme zielen der heidenen zullen verhoord worden, en dank u, dat gij ook mijner daarbij gedenkt. Roept tot God, dat Hij Zijnen Heiligen Geest over allen moge uitstorten."

En in 1815 schreef hij aan eenen anderen: »Ik weet niet meer hoe het met mij was toen ik van huis ging; ik dacht zoo geheel als een kind. Dewijl ik noch vader noch moeder had,

zoo dacht ik: ik moest de wereld gaan zien, om iets te vinden. Nimmer had ik van eenen Verlosser, noch van den hemel of hel, iets gehoord. Eerst toen ik wegging, vernam ik, dat de Zoon Gods, Jezus Christus, in de wereld gekomen is om zondaars zalig te maken.

»Ik hope, ofschoon ik u in persoon niet kenne, u echter in de toekomstige wereld aan te treffen; want velen zullen komen, van het Oosten en Westen, van het Noorden en Zuiden, om in het Rijk van Christus aan te zitten; maar veeltijds denke ik, dat ik deze heilige en zalige wereld niet zal zien, want ik ben een groot vijand van God geweest, en heb Zijne goedheid omtrent mij verzondigd. O, mijn lieve vriend! vergeet niet voor mij tot God te bidden; bid voor mijne arme landgenooten en anderen, dat wij den toekomstigen toorn mogen ontvlieden. Vergeet niet voor *Wilhelm*, (een ander jongeling van de *Sandwichs-Eilanden*,) te bidden, dat hij de Goddelijke tegenwoordigheid steeds moge genieten, en een goede strijder voor het Kruis van Christus worden; ik heb hope, dat zijn hart zal veranderd worden. Heezeer wenschte ik, dat hij altijd bij mij kon zijn, om alles, wat in mijn vermogen is, voor hem te doen. God heeft hem en mij, in Zijne Voorzienigheid, uit het duistere land hier gebragt.

»Ik zie geen anderen weg voor zondaren

dan tot Christus te komen. „Ik ben de Weg,” zegt de Heiland, „de Waarheid en het Leven, niemand komt tot den Vader dan door mij. Aan dien dag zult gij bekennen, dat ik in den Vader ben en gij in mij.” Mogt de Heer u leiden en u tot eenen getrouwen arbeider in Zijnen wijngaard maken!”

Belangrijk vooral is den brief door hem geschreven aan den Heer *Torringsforo*, den 5 Augustus 1816, zakelijk van dezen inhoud: . . . . . „laat ons bedenken, mijn waarde vriend! dat wij sterfelijk zijn en dat wij niet weten wanneer de Heer ons zal oproepen. O welk eene schrikkelijke zaak is het om onvoorbereid en in de zonde te sterven. Hoe zou het ook mogelijk zijn, indien wij hier den tijd der genade verwaarloosden, en de dienst der wereld boven die van God kozen, dat wij vrede en blijdschap zouden kunnen smaken die in den hemel genoten wordt, waartoe wij geen lust hadden? En wat zal het zijn als wij het aanbod van genade en zaligheid, dat ons hier gedaan wordt versmaden?

„O, mijn vriend! ontwaak uit uwen slaap, en haast u, den weg der zonde te verlaten en die naar den hemel te bewandelen! Hoe langer gij het uitstelt, hoe moeilijker dit worden zal. O, lieve vriend! besef het gevaar waarin gij verkeert! Uwe ongesteldheid van welke gij mij

onderrigt, zou een middel tot uw einde kunnen zijn. En is deze niet een boodschap tot u, die u vraagt: » Zijt gij bereid om te sterven? »

» Gij houdt mij immers ten goede, dat ik u zoo ernstig aanspreek? Ik meen u geen sterker bewijs mijner vriendschap te kunnen geven. Hetgeen ik u toewensche, is toch eene zaligheid die alle begrip te boven gaat en die den Christen bij zijn sterven ten deel valt. Hier wordt dezelve ons nu in het Evangelie aangeboden. O, neem haar aan, gij ontvangt ze om niet! Die als de verloren zoon tot den Vader gaat en zegt: » Vader! ik heb gezondigd, » wordt in liefde aangenomen en in de gunst des Vaders hersteld.

» Mijn lieve E., ik ben het niet die u oordeelt, uw eigen hart doe het u eenmaal! en eenmaal zal het de Heer doen, als Hij met Zijne heilige Engelen op de wolken des hemels zal verschijnen. O, dat wij dan elkander mogten ontmoeten, onder diegenen tot wie Hij zeggen zal: » Komt gij gezegenden mijns Vaders, beërft het koningrijk, hetwelk u bereid is van de grondlegging der wereld! » »

Obookiah wenschte niets vuriger, dan dienstbaar te zijn aan de bevordering van het heil zijner medemenschen. Doch hij werkte meest in stilte, en vreesde zelfs dat dit bekend zoude worden en hem hoogmoedig maken. Van dezen zijnen ootmoed getuigt het navolgende voorval:

In een dorp van aanmerkelijke uitgestrektheid had hij de godsdienstoefening bijgewoond, en werd des avonds genoodigd tot eene godsdienstige bijeenkomst. Hier wilde men dat hij een woord zoude spreken; maar hij meende dit te moeten weigeren, zeggende: „Ik, arme heiden, zou ik de Christenen onderwijzen?” De Predikant drong daarop aan, zeggende: dat hij het voor zijne rekening nam. Hij deed dan eene toespraak op de hem eigene, hartelijke en krachtige wijze; doch had zoodra niet geëindigd of hij onttrok zich en werd door zijnen vriend weenende aangetroffen.

Van zijnen goeden aanleg getuigde hetgeen zijn onderwijzer, de Heer *Harwey*, van hem schreef in deze woorden: „Hij belooft zeker veel; hij bezit eene bevallige gemoedsgesteldheid en vele bekwaamheden om nuttig te wezen; hij heeft een levendig begrip en goed geheugen, en in aanmerking van de ongemakken waaraan hij reeds vroeg onderhevig was en uit de daadzaken, als in eene vreemde taal studerende, blijkt het dat zijne vorderingen meer dan gewoon zijn.” De verstandelijke vermogens van *Obookiah* waren uitmuntend. In alles bleek het dat hij een gezond verstand had en hetgeen hem gezegd werd goed inzag. Het aanleeren van talen kostte hem echter eenige moeite, doch zijne volharding deed hem dit gemakkelijk overwinnen.

Boven alles wat men van zoo iemand had kunnen verwachten, was hij in den omgang met menschen zeer beschaafd en toonde hij zelfs veel menschenkennis te bezitten.

Overal en altijd was hij Christen, en nam elke gelegenheid waar om even als hij door zijnen wandel stichtte, ook door zijne gesprekken nuttig te zijn. Hiertoe maakte hij dikwijls gebruik van een Nieuw Testament dat hij altijd bij zich droeg, en waarvan hij altijd het meest gepaste gebruik maakte.

In het begin van het jaar 1818 werd hij ernstig ongesteld, hetwelk hem zoo hevig aantastte, dat na verloop van weinige weken zijn toestand bedenkelijk werd, daar de krachten hem, die anders een zeer sterk gestel had, geheel begaven, en het gevolg daarvan was, dat hij na eene ziekte van ruim eene maand overleed. Hij ontsliep in de blijde hoop eener zalige opstanding, of om zoo als hij zich uitdrukte: „aan te landen in het huis van zijnen Vader in den hemel.”

Gedurende de ziekte openbaarde zich meer en meer het Christelijk karakter van *Obookiah*. Zijn geduld, zijne lijdzaamheid en onderwerping aan den wil des Heeren en zijne dankbaarheid aan zijne vrienden en weldoeners, trok aller aandacht tot zich.

„Deze dagen,” dus sprak hij tot zijne oppas-

pers, » zijn de genoegelijkste en nuttigste van mijn leven. Het is eene goede zaak ziek te zijn, wanneer men bij zijne verstandelijke vermogens mag blijven en den dood met gelatenheid te gemoet kan gaan.” » Zijt gij dan niet bevreesd voor den dood?” vroeg men hem. Hij antwoordde: » Neen, *dat ben ik niet.*” Een zijner vrienden zeide, » dat het hem leed deed hem zoo zwak te vinden;” zijn antwoord was: » De wil des Heeren geschiede!”

Jufvrouw P. die hem oppaste, vroeg hem: » of zij hem wat uit den Bijbel wilde voorlezen;” dit was hem zeer aangenaam en hij hoorde het biddende aan. Een ander vroeg hem: » of hij vertrouwen stelde in zijn geneesheer?” Hij antwoordde: » Ja, maar veel meer in den geneesheer daar boven.” De doctor zeide hem: » dat het onzeker was of hij van deze ziekte zoude herstellen.” Hij antwoordde: » *God zal voorzien, Zijn wil is de beste.*” Bij het ontwaken vroeg men hem eens: » of hij niet blijde was de dageraad te aanschouwen?” » Ja,” zeide hij, » maar ook in den nacht licht de Heer mij toe.”

Voor al stelde hij veel belang in zijne landslieden, die zeer aan hem verbonden waren en hem met alle zorgvuldigheid oppasten. Kort voor zijnen dood sprak hij deze dus aan: » Mijne lieve landslieden, ik wensch een woord tot u

te spreken en begin met u te danken voor de liefde en zorg mij betoond, gedurende mijne ziekte. Ik twijfel niet of gij zult aan mij blijven denken, maar vooral ook denken aan hetgeen wij dikwijls bespraken, wegens de voorregten die wij genoten door de openbaring der liefde Gods in Jezus Christus onzen Heer en de kennis die alle verstand te boven gaat; de Heer zal in dit vreemde land verder voor u zorgen en hope ik, u leven schenken om eenmaal onze blinde landgenooten nuttig te zijn. Mij wordt dit voorregt niet vergund, maar ik ben bereid te sterven. De Heer weet wat mij best is en ik geloove in Hem als de Opstanding en het Leven."

Zijne krachten namen langzamerhand af en hij zag zijn einde met kalmte naderen. Kort voor zijnen dood verzocht hij zijnen vriend, de Leeraar *Wilks*, nog eens met hem te bidden, en bedankte hem voor deze dienst; inzonderheid bedankte hij de waardige Jufvrouw *P.* voor de liefdezorg hem gedurende zijne ziekte betoond. Hij riep tot zijne landgenooten: „Alloah o ò e!" dat is: „Mijne liefde blijft met u;" legde zich neder en ontsliep zacht.

Ons einde zij als het zijne!

Gedrukt en te bekomen bij M. WIJT & ZONEN, à 10 ct.
 bij wie ook uitgegeven wordt:

1. Levensgeschiedenis van Peter Lohbeck, derde druk, naar het Hoogduitsch.	15 Ct.
2. De Welbestede Stauiver, of de Bijbels der arme Negers, tweede druk; naar het Engelsch.	10 "
3. De Wever uit Welsh, tweede druk; naar het Engelsch.	07½ "
4. De kleine bewoner van het Auvergnésche gebergte; naar het Engelsch, derde druk.	10 "
5. Arme Sara; of de Indiaansche Vrouw, tweede druk, naar het Engelsch.	07½ "
6. De Jonge Huthewoonster, vierde druk; naar het Engelsch.	22½ "
7. Buitengewone Opwekking onder de kinderen in Elberfeld, tweede druk.	05 "
8. De Iersche Boer, naar het Engelsch.	10 "
9. Elizabeth Cunningham; eene ware Geschiedenis, tweede druk.	20 "
10. Geschiedenis van John Robins, de Matroos.	10 "
11. Uitbreiding van de Parabel der vijf wijze en vijf dwaze Maagden.	10 "
12. Het leven van Kolonel Jacob Gardiner.	17½ "
13. De Stroopers Dochter.	10 "
14. De Bode met goede tijding.	15 "
15. Jansje Allan.	15 "
16. Zonderlinge tusschenkomst der Voorzienigheid.	07 "
17. Levensbericht van Amelia Gale.	10 "
18. Sara Hill, de leerling van de Zondagschool.	15 "
19. De Geschiedenis van Mary Smith.	12½ "
20. De Dorps-Predikant.	10 "
21. De Waarheid en uitwerkselen van het Evangelie.	10 "
22. Kracht des Geloofs, bij treffende beproeving.	10 "
23. Herman de Houthakker.	12½ "
24. De laatste uren van John Cowper.	10 "
25. Het einde van den tijd.	10 "
26. Wat God bewaart, is wel bewaard. (tweede druk)	15 "
27. Wie zijt gij? Wat hebt gij te doen? Wat behoort gij te worden?	10 "
28. De Weêrhaan van het Kasteel. (tweede druk)	12½ "
29. Eben-Haëzer, in Latakke.	10 "
30. Eenige berigten van Indiaansche Bekeerlingen.	10 "
31. De Christen-Feeften, een onderwijs ter vervulling van 's menschen voornaamste behoeften.	06 "
32. Verhaal van twee reizende Predikers.	07½ "
33. De Tijd en de Kenwigheid.	10 "
34. Kort en heilzaam bericht, aan allen, die begeerte hebben om zalig te worden.	10 "
35. Levensloop van Johan Coenraad Ter Linden.	07½ "
36. Een Beroep op het Hart.	12½ "
37. Trekken uit het leven eens Landmans in den Elsass, uit het Hoogduitsch.	10 "
38. Sterfgevallen van zeven bekeerde Heidenen.	10 "
39. Levensloop van C. L. Töpfer, Evangeliesch Predikant te Peterswalden.	7½ "
40. De Schaapherder van de vlakke van Salisbury.	17½ "
41. Eenige bijzonderheden uit het leven en de werkzaamheden van Dr. Robert Morrison, Zending onder de Chinezen.	15 "
42. Lydia S... (Een authentiek verhaal).	07½ "
43. Hugo Bourne.	7½ "
44. De Christelijke viering van den Zondag.	05 "